

EXPRESS POMORSKI

Abonament miesięczny w ekspedycji 2.- zł., w agenturach 2.15 zł., na pocztach już i odnośnie do domu 2.34 zł., pod opaską w Polsce 3.50 zł., w innych krajach 4.50 zł. — Abonament kwartalny w ekspedycji 6.- zł., w agenturach 6.45 zł., na pocztach już z odnośnikiem do domu 7.01 zł., pod opaską w Polsce 10.50 zł., w innych krajach 14.- zł. — W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków lub tym podobnych nieprzewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie piśma, a abonent nie ma prawa domagania się uledostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na str. 7-lamowej 15 gr. od miejsca milimetrowego, na str. pierwszej 60 gr. od miejsca milimetr., na str. trzeciej i drugiej 40 gr. od miejsca milimetr., Ruch towarzystw 20 gr. od wiersza tekstowego. — Ogłoszenia tłumaczone, skomplikowane, z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 25 procent nadwyżki — Z innych krajów 200 proc. nadwyżki. — Konto Pocztów, Kasy Oszczędności, Poznań 201060. — Ogłoszenia płatne natychmiast. — Adres administracji: Toruń, Piekary 14 - Telef. 647. — Za rękopisy niezamówione redakcja nie odpowiada. — Adres redakcji: Toruń, Piekary 14 - Telefon 647

Rok II.

Toruń-Bydgoszcz-Grudziądz. piątek 12 marca 1926 r.

Nr. 67.

Termin opcji dla rokowań o pożyczkę amerykańską

upłynął 8 b. m.

Do tej pory „Bankers Trust” nie zażądał przedłużenia opcji

Przeciwnicy opcji niech teraz odkryją swoje karty!

W poniedziałek, dn. 8 b. m., upłynął termin 3-miesięcznej opcji, udzielonej z ramienia rządu p. Wł. Grabskiego przez dr. Feliksa Młynarskiego nowojorskiemu „Bankers Trustowi” na wyłączność rokowań z Polską o pożyczkę. Do tej pory — wbrew poprzednim doniesieniom prasowym —

„Bankers Trust” nie wystąpił z żądaniem o przedłużenie opcji.

W każdym razie opcja spełniła swoje zadanie. Udzielona była w ciężkiej chwili na rynku pieniężnym w Nowym Jorku, i w chwili zupełnej, zimnej

niechęci świata finansowego do rokowań z Polską.

Tworzyło to wokół Polski jakby martwotę. Otóż to martwe koło opcja przerwała. Fakt podjęcia

rokowań z Polską o pożyczkę przez tak potężną instytucję, jaką jest „Bankers Trust”, zwrócił na Polskę oczy także innych ugrupowań bankierskich.

Ale udzielenie opcji spotkało się

z namiętnymi atakami,

zarówno w sejmowych kołach poselskich, jak w pewnych organach prasowych. Twierdzono, że niepotrzebnie (!) udzie-

lono opcji na zbyt długi termin że warunki proponowanej pożyczki są znanadto uciążliwe, — aczkolwiek do tej pory nie są one sprecyzowane — że wreszcie są inne ugrupowania finansowe, które chcą pożyczki udzielić na lepszych warunkach

Obecnie opcja, udzielona przez dr. Młynarskiego, wygasła! Rząd ma wolną rękę w rokowaniach o pożyczkę z każdą inną grupą. Niech zatem przeciwnicy opcji wskażą teraz te

inne grupy, które chcą nam udzielić pożyczki,

i niech nam wymienia te warunki, na jakich chcą to uczynić!

Spółeczeństwo, rozumiejące konieczność dostarczenia krajowi większych kapitałów dla ratowania życia gospodarczego

z całym napięciem uwagi śledzić będzie dalsze etapy tej „interesującej” gry.

Okolo sprawy pożyczki tytułowej wyrosły już legendy. Nie wszystko jest jeszcze jasne, ale

pewne dowody mamy już w rękach.

W swoim czasie postaramy się o gruntowne wyświetlenie całej prawdy.

Potrzeba nam dobrej administracji

Wczorajsze rozprawy w sejmowej komisji budżetowej

O dwu ważnych sprawach rozprawiła wczoraj sejmowa komisja budżetowa.

Do krytyki systemu administracji państwowej dała sposobność

dyskusja nad budżetem ministerstwa spraw wewnętrznych Ostro oceniali działalność ministerstwa, a szczególnie policji, p. p. Wyrzykowski (Wyzw.), Dąbski (Str. Chł.) i Michalak (N. P. R.) Z pośród innych posłów przemawiających, p. Popiel podkreślił konieczność opracowania

jednolitego podziału administracyjnego państwa, uważając, że dopiero na tle takiego programu można będzie realnie mówić

o zmniejszeniu ilości województw,

względnie powiatów. Mówca zastrzegł się, by już teraz, bez takiego programu, występowało z propozycjami zniesienia województwa pomorskiego lub utworzenia na miejscu trzech tylko jednego województwa małopolskiego.

Minister spraw wewnętrznych, Raczkiewicz, dwukrotnie zabierał głos w obronie swego resortu.

Następnie przewodniczący komisji, generalny referent budżetowy, p. Głabiński, zwrócił w imieniu całej komisji uwagę, że sytuacja finansowa nie uprawnia do nadziei, ażeby dochody faktycznie były większe niż preliminowane przez rząd, przeto domaga się jaknajdalej redukcji budżetu.

Referent budżetu min. spraw wewnętrznych, p. Rusinek, starał się wykazać, że proponować dalszych oszczędności już nie można, ponieważ już sam rząd przeprowadził daleko idące redukcje.

Sprawa wyjaśni się w dyskusji szczegółowej, która się rozpocznie dziś.

nym terminie. Bank Polski na podstawie tego złota

wypuszcza banknoty na taką sumę,

jaką za to złoto zapłacił. Gdy klient zwróci banknoty i odbierze swój kruszec, banknoty te zostają automatycznie wycofane z obiegu.

Uzyskalibyśmy w ten sposób nową emisję banknotów, których pokrycie wynosiłoby sto procent w złocie.

Gdyby tylko część majątku, posiadane przez nas w martwym

Układ się w Radzie Ligi

Liberum veto Szwecji

Niemcy ściśle współpracują ze Szwecją

GENEWA, 9.3 (PAT). Sprawa rozszerzenia Rady Ligi Narodów nie posunęła się dotychczas naprzód. Paul Boncour zawiadomił Chamberlaina, iż delegacja francuska

nie spodziewa się powrotu Brianda do Genewy

ani we wtorek ani w środę, wobec czego nie przeprowadzono w tej decydującej sprawie żadnej rozmowy.

Rada Ligi, którą obowiązuje jednomyślna decyzja, jest niesłuchanie daleka od podobnej możliwości. 5-ciu członków Rady jest za stworzeniem nowych stałych miejsc. Są to: Francja, Włochy, Hiszpania, Czechosłowacja i Brazylia.

Delegat szwedzki jest zdecydowanie przeciwny wszelkiemu rozszerzeniu Rady.

4-ej pozostali członkowie (Anglia, Japonia, Belgia i Urugwaj) mają pewne zastrzeżenia. Są to

raczej wahania i niezdecydowanie, niż obiektywne zasadnicze. Veto Szwecji najzupełniej wystarcza, aby uniemożliwić jakąkolwiek kandydaturę. Delegacja szwedzka coraz silniej zaznacza

że nie czyni ona różnic między kandydaturami,

lecz jest jedynie przeciwna samej zasadzie rozszerzenia Rady.

Wczoraj późno wieczorem członek delegacji niemieckiej, radca Schubert, konferował z delegatem Szwecji Udenem, co przyjęte zostało przez prasę tu-tejszą jako dowód, że

Niemcy czynią już kroki w kierunku umocnienia bloku niemiecko-skandynawskiego,

do którego przyłącza się ostatnio Finlandia.

Dalsze posunięcia będą możliwe dopiero po utworzeniu rządu francuskiego.

Briand tworzy gabinet

Jeśli utworzy — wróci do Genewy

PARYŻ, 9.3 (PAT). (Godz. 18 min. 30). Briand przyjął misję utworzenia gabinetu, jednakże ostatecznej odpowiedzi ma on udzielić prezydentowi Doumergue'owi o godz. 21-ej, sądzi bowiem, że do tego czasu zapewni sobie współpracę większości

członków nowego rządu. Gdyby się to stało, nowy rząd byłby utworzony w całości już jutro rano, a Briand wyjechałby jeszcze wieczorem do Genewy, parlamentowi zaś przedstawiłby się dopiero po powrocie do Paryża.

Kronprinz w... Locarno

A ten tam po co?

BERLIN, 9.3 (PAT). Pisma donoszą, że były niemiecki następca tronu wyjechał do Locarna, gdzie zamieszkał w wynaję-

tej willi. O celach tej podróży dzienniki podają sprzeczne doniesienia.

Dowód kultury niemieckiej

GDANSK, 9.3 (PAT). Postanowienie senatu, aby wydzierza-

wić b. opactwo cystersów w Oliwie pod Gdańskiem na kawiarnię wywołało wśród ludności katolickiej Gdańska ogromne wzburzenie. „Danziger Landeszeitung” występuje z bardzo ostrym sprzeciwem i wzywa ludność katolicką w. m. do oporu i obrony przed tą profanacją uczuć katolickiej ludności Gdańska.

Złoty i Dolar

Wczoraj Bank Polski płacił za dolara 7,58 zł. W obrotach międzybankowych żądano 7,63

Mobilizacja kruszcu złotego

Nowa emisja banknotów o pełnym pokryciu w złocie

Czy możemy ją mieć bez pomocy zagranicznej? — Odpowiedni projekt rozpatrują rzeczoznawcy

Cieżkie przesilenie gospodarcze, jakie przeżywamy, wszystkim daje się we znaki i wszyscy o niem mówią i radzą.

Przesilenie spowodowane jest tem, że mamy

za mało pieniędzy w obiegu.

Ma nam przysporzyć pieniędzy

wielka pożyczka zagraniczna, ale jeżeli jej nie otrzymamy, lub jeżeli warunki będą zbyt ciężkie?

Co będzie wówczas?

Adwokat krakowski, dr. G. Groeger, rzucił projekt, który daje na to pytanie odpowiedź.

Oblicza on, że Polska posiada w chwili obecnej

kruszców drogocennych na sumę 700 milionów złotych w złocie. Jest to kapitał martwy. Ażeby ten kapitał ożywić, projektuje on

możliwość zastawiania go w Banku Polskim

w następującej formie:

Posiadający złoto lub srebro, a poszukujący gotówki, zwraca się ze swoim kruszczem do Banku Polskiego i sprzedaje go po cenie faktycznej wartości z zastrzeżeniem odkupu w oznaczo-

nym terminie. Bank Polski na podstawie tego złota

wypuszcza banknoty na taką sumę,

jaką za to złoto zapłacił. Gdy klient zwróci banknoty i odbierze swój kruszec, banknoty te zostają automatycznie wycofane z obiegu.

Uzyskalibyśmy w ten sposób nową emisję banknotów, których pokrycie wynosiłoby sto procent w złocie.

Gdyby tylko część majątku, posiadane przez nas w martwym

Spółeczeństwo i urzędnicy

Demokracja nie znosi autorytetu, zwłaszcza demokracja młoda. Uważa autorytet za zaprzeczenie równości, która jest źrenicą demokracji.

To prawda!

Długi jeszcze czas upłynie, zanim demokracja oświecona nauczy się sądzić sprawiedliwie kwalifikacje i zasługi.

Ale demokracje młode grzeszą łatwo przesadną niechęcią i nieufnością do autorytetu władzy.

W Polsce wyraziło się to w rozwydrzonej modzie wymyślenia na stan urzędniczy, na t. zw. biurokrację.

Akcja ta przybrała takie rozmiary, iż dziwić się chwilami należy, jak urzędnik polski wogóle chce pozostawać na swoim stanowisku i spełniać swoje trudne zadania.

Przedwczorajszy zjazd Stowarzyszenia urzędników państwowych dał temu nastrojowi szerokich rzesz biurokracji polskiej wyraz b. mocny. Napiętnował on metodę oszczerstwa i napaści, uprawianą w społeczeństwie w stosunku do urzędnika istotnie *con amore*.

Wezwał urzędników do zwalczania nadużyć, ale równocześnie: do bezwzględnej ścigania oszczerców.

Od siebie dodamy: należało wezwać rząd, aby z urzędu jaknajenergiczniej i jaknajbezwzględniej bronił dobrego imienia szarpanych na honorze i podrywanych w autorytecie urzędników państwowych.

Bo i tu było wiele jaskrawych zaniedbań...

Urzędnik polski świadom jest swych braków. W przeważnej części wypadków daleki jest od przyodziewania się w glorię autorytetu, władzy i znaczenia.

Urzędnik czuje, że nie dojadając z biedy, żyjąc w ciągłym lęku przed gilotyną 116 art. pragmatyki, szarpany na wszystkich komisjach sejmowych przez niechętnych mu chłopków i straganiarzy, wyglądałby śmiesznie w jakimś antydemokratycznym nastroju wiedeńskiego nadradcy.

Nie grozi więc z tej strony nikomu.

Ale to stałe, zajadłe, sadyściżne znęcanie się i „łólgowanie sobie“ na urzędniku zaczyna grozić państwu...

Grozić rozkładem administracji państwowej, zniechęceniem i ucieczką urzędnika od urzędu. Nie każdy przecież zechce poświęcić nazwisko na splugawienie, a zdrowie psychiczne na wstrząsy.

Celują w atakach na urzędnika stronnictwa i elementy chłopskie.

Zaściankowy przymiar sposobów zarządu dwumorgowem gospodarstwem bez skrupułu przykładają do spraw administracji państwowej i z tupetem „najmłodszych demokratów“ pluje,

szkalują, depcą godność ludzką oraz chęć do pracy.

Urzędnik polski z jednej strony tonie w chaotycznym potopie produkcji prawodawczej polskiego sejmu analfabetów, a zdrużej — miazdżony jest bezlitosną krytyką pewnych siebie „mężów stanu“ swojego chowu.

Takie stosunki nie wydadzą dobrych owoców.

Muszą się one zmienić — i to szybko.

Urzędnik polski jest też obywatelom: podlega krytyce, ale musi mieć warunki pracy i ochronę swego dobrego imienia.

Nie wymaga on kultu autorytetu. Ale zbyt często widzi krańcowe przeciwieństwo: anarchję społeczną.

Prawda leży pośrodku.

Eksport węgla śląskiego

Luka niemiecka zapełnia się

Na nowych rynkach wre walka

Według ustalonych ostatecznych przez czynniki oficjalne danych statystycznych wywóz węgla z Polski w grudniu ub. r. w sumie ogólnej wyniósł 642.987 ton i wobec listopada tegoż roku

dał pewne zmniejszenie eksportu,

wytlumaczone świętami.

W stosunku do grudnia roku 1924, który miał 1 milion ton eksportu, zmniejszenie jest oczywiste. Oddziaływuje tutaj wciąż

utrata rynku niemieckiego, na którym lokowano 500 tysięcy ton miesięcznie.

Wyrównanie tej straty jest do tychczas tylko częściowe, choć sytuacja stale się poprawia.

Na nowych rynkach (Skandynawia, Bałkan, Włochy i t. d.) trwa

uporczywa walka z węglem angielskim.

Kontyngent austriacki pozostaje bez zmiany na poziomie ca 300 tys. ton miesięcznie.

Ostatnio nadeszły z Anglii wiadomości, że Komisja sir. H. Samuela, powołana do zbadania sprawy węglowej, ukończyła swe prace. Jakkolwiek

wynik prac Komisji okryty jest tajemnicą,

mówi się jednak, że zajęła ona

krytyczne stanowisko wobec systemu wielkich subwencji skarbowych dla kopalń, dziś

utrzymujących górnictwo angielskie przy życiu.

Gdyby tak było i gdyby subwencje te zostały zawieszane, to

węgiel śląsko-polski będzie miał ułatwione zadanie;

konkurencja angielska zostanie poważnie osłabiona.

Władcy morza

Według najnowszych danych statystycznych największą potęgą morską jest Anglia, która posiada 69 większych okrętów bojowych (pancerników i krążowników) 172 kontrtorpedowców, 56 łodzi podwodnych i wiele innych mniejszych statków.

Drugą potęgą są Stany Zjednoczone Ameryki Północnej z 50 większymi okrętami wojennymi, 309 kontrtorpedowcami, 120 łodziami podwodnymi i t. d.

Trzecią potęgą morską jest Japonia, która rozporządza 43 wielkimi okrętami wojennymi, 103 kontrtorpedowcami, 53 łodziami podwodnymi i t. d.

Dalej Francja posiada 24 większe okręty wojenne, 54 kontrtorpedowce, 45 łodzi podwodnych.

Włochy mają 21 większych okrętów wojennych, 52 kontrtorpedowce, 42 łodzie podwodne i t. d. oraz Rosja i Niemcy niewiele więcej po tyleż.

Z pierwszych trzech państw pierwsze lepsze dwa posiadają siły zbrojne na morzu równe wszystkim innym państwom, razem wziętym.

Spółeczeństwo musi mieć wpływ na wychowanie

Zjazd Rad Szkolnych — w obronie samorządu szkolnego

Zjazd delegatów Rad Szkolnych powiatowych i miejskich podjął obronę samorządu szkolnego, zagrożonego projektem ustawy o ustroju administracji szkolnej,

opracowanym przez Komisję powołaną dla reorganizacji administracji państwowej.

Dyrektor J. Kurtz w referacie p. t. „O ustroju samorządu szkolnego“ domagał się, aby projektowane Rady Szkolne Wojewódzkie

powstały całkowicie z wyborów.

Postawienie na czele Rady Szkolnej Wojewódzkiej wojewody jako przewodniczącego będzie wprowadzeniem polityki do szkolnictwa.

nauczanie zaś powinno być odrębną gałęzią życia narodowego, wolną od wszelkich wpływów ubocznych.

Radom szkolnym należy zapewnić własne fundusze, uniezależniając je pod względem finansowym od organów samorządu terytorjalnego.

Wniosek referenta brzmiał: tylko odrębny samorząd szkolny może zapewnić społeczeństwu należyty wpływ na wychowanie narodowe.

Dr. M. Falski w referacie „O ustroju szkolnictwa w Polsce“ wypowiedział się za jednolitością podstaw szkolnictwa.

Szkola początkowa musi trwać jaknajdłużej, gdyż to tylko może podnieść

poziom kulturalny szerokich mas.

Nowelizacja przez sejm ustawy o szkolnictwie powszechnym, przeprowadzona pod hasłem oszczędności,

spowoduje upadek szkolnictwa powszechnego na wsi.

Niezwiększenie etatów nauczycieli od r. 1924 pociągnie za sobą stałe

wzrastanie liczby dzieci, znajdujących się poza szkołą,

co musi zwiększyć demoralizację młodego pokolenia.

Co inni piszą?

Dzisiaj wybierzemy — różności... Nprz. „Warszawianka“ przynosi ciekawe szczegóły z życia emigracji robotniczej we Francji. Okazuje się, że robotnik rolny nie zawsze jest zadowolony; nprz. Proćko i Korobiejk

skarżą się na nadmiar pracy. O ośmiogodzinnym dniu pracy mowy nie ma. Wstają o 4 i pół zrana i pracują aż do zmierzchu. Zmuszają do pracy nawet w niedzielę; nie pozwala im to użyć kompletnego wypoczynku i pójść do kościoła. Dzisiaj np. Proćko chodził truć myszy na pole, a Korobiejk bronował pszenicę.

Nie są to kłopoty jedyne. Inny rusin uskarża się na pożywienie i z lubością wspomina jadło w 23 pułku piech. polskiej, gdzie odbył służbę.

W „Naszym Przeglądzie“ p. Uszyszkín mówi o kolonizacji rolnej żydów na Krymie:

„jako żyd rosyjski, który widział

na własne oczy okropne rzezie w latach 1918 i 1919, wzdrygam się na samą myśl możliwych rezultatów kolonizacji żydowskiej wśród rosyjskiej masy włościańskiej, która drży o każdy kawałek ziemi i która nigdy nie zgodzi się na oddanie żydom setek tysięcy dziesięcin gruntu. Zemsta tego włościanstwa może być okropna. Niech nas Pan Bóg obroni przed nią.

Tak — tak! Niebezpiecznie jest, niebezpiecznie! Wogóle niebezpiecznie jest do cna komus chleb z ręki wydzierać...

„Ilustr. Kurjer Krakowski“ donosi, że nareszcie będzie napisany „defekt“ ustawy poborowej w stosunku do żołnierzy z cenzusem naukowym: mianowicie żołnierz taki dostanie... guzik:

„jak słyhać ze sfer wojskowych, projektowany jest guzik na wylogach kurtki, względnie na kołnierzu płaszczu.

Ostro sobie poczyna Mussolini

Wypędza przeciwników Ale wypędzić nie znaczy — zlamac

Mussolini zamianował już komisję, której zadaniem jest przygotować projekt ustawy o pozba wieniu obywatelstwa włoskiego z powodu działalności przeciwfaszystowskiej. Przygotowana lista pierwszych banitów obejmuje kilkadziesiąt znanych działaczy politycznych lewicowych i liberalnych. Na czele znajduje się nazwisko znanego germanofila i polakożercy, byłego premjera Nittiego.

Prawo doń będą mieć żołnierze, którym przyznano prawo do służby półtorarocznej z racji ich studjów.

„Guzik“ dla inteligencji! A może kokardę lub pompon na rogatywce...

„Rzeczpospolita“ protestuje przeciw grywaniu przez studentów w zespołach jazz-bandy w kawiarniach i restauracjach.

Ten sposób zarabkowania jest dla młodzieży akademickiej bardzo niebezpieczny. Częstokroć studenta pociąga wysoki zarobek, nie zastanawia się jednak nad skutkami.

Sprawą tą winny się zainteresować Bratnie Pomoc i wykluczyć ten rodzaj zarabkowania z zajęć studentów.

Jeżeli już student zmuszony jest pracować, niech wybiera takie zajęcia, które nie będzie mu przeszkodą w przyszłej karierze.

Trochę racji w tem jest. Znamy wypadki, gdzie taki student zarabia około 600 — 800 zł. miesięcznie. To istotnie może go poprostu... pochłonać.

No, ale czy dziś można w pracy przebierać?

P. Ziemięcki, stanąwszy w swojej podróży na rumowiskach Łodzi, na konferencji z delegatami robotniczymi oświadczył — według „Robotnika“ —:

Stosunki handlowe z sowietami są daleko posunięte i w najbliższej przyszłości zostaną podjęte rokowania w sprawie traktatów handlowych.

Nie należy jednak zbyt różowo się na to zapatrywać, gdyż Rosja sowiecka, pragnąc za wszelką cenę utrzymać bilans handlowy w równowadze, stara się nie dopuścić do wielkiego importu.

A — mol.

Budowa statku morskiego

Jak nas informują, zarząd główny Ligi Morskiej i Recznej prowadzi pertraktacje z stoczniami w sprawie budowy nowego statku morskiego z funduszy zebranych w czasie Tygodnia Bandery.

Liga Morska jest już w posiadaniu odpowiednich ofert i w najbliższym czasie udzieli jednej ze stocznii zamówienia.

Po wykończeniu statku ofiarowany on zostanie Kierownictwu Marynarki Wojskowej dla szkolenia oficerów marynarki.

Fraszki aktualne

Rząd w niemym jest kłopotem, jak zażegnać bezrobocie? Więc urzędy w krwawym pocie wciąż projektów rodzą krocie. Lecz, że brankie złotych w złocie, że warsztaty tkwią w martwość, praca rządu w krwawym pocie, by zażegnać bezrobocie w tak poważnych przyczyn społeczie jest to również... bezrobocie! t. p.

Mówią, że...

— p. Stanisław Grabski nosi się z zamiarem wystąpienia ze stronnictwa narodowo-demokratycznego i ma zamiar wstąpić do „Strzelca“. Oczywiście na członka honorowego. Pan Strug podobno już z tem się zgodził. Oczywiście z powtórzeniem „nocy z 29 listopada 1830 r.“ — jak pisze „Dzień Polski“ — niema to nic wspólnego, bo p. Grabski niema wcale ochoty zająć stanowiska W. K. Konstana tego.

Ale co na to powie p. poseł Miedziński?...

— nie jest prawdą, iż magistrat warszawski nie lubi płacić, tylko lubi brać. Tymczasem jednak jest to prawdą. Magistrat nie chce płacić składek na rzecz Kasy Chorych, za robotników gazowni miejskiej, ponieważ... nie lubi płacić. A że Kasa Chorych, w myśl obowiązujących ustaw, zamierza w stosunku do magistratu warszawskiego zastosować egzekucję sądową, więc magistrat myśli, że może obroni go były prezes komisji skarbowo-budżetowej Rady miejskiej.

Amerika wydała obcokrajowców Zamierzone wydalania nie dotyczą Polaków

Ale w dużej mierze grozi to Żydom

Przed kilku tygodniami nadeszła z Nowego Jorku wiadomość, że komisarz emigracyjny Stanów Zjednoczonych zarządził

wydalania z państwa około 1 miliona cudzoziemców.

Zarządzenie ma na celu ulżenie doli bezrobotnych.

Wiadomość ta wywarła zrozumiałe wrażenie w szerokich kręgach ludności, mającej w Ameryce swoich bliskich i krewnych. W sprawie tej zwróciliśmy się przeto o informacje do osoby, znającej doskonale stosunki amerykańskie.

Otóż zamierzone zarządzenie

nie dotknie wcale Polaków albo tylko w bardzo małej mierze. Emigranci polscy, przybyli świeżo, do Ameryki, pracują w przeważnej swej części na roli, gdzie bezrobocia niema. W przemyśle amerykańskim pracują przeważnie Polacy,

którzy już są obywatelami amerykańskimi.

Zresztą wszyscy emigranci z ostatniego okresu czasu otrzymali wiza na wjazd po złożeniu przez ich krewnych gwarancji wobec rządu — że zapewnią im utrzymanie.

W dużym stopniu może zarządzenie komisarza emigracyjnego

dotknąć Żydów z Polski,

wśród których wielki procent ludzi nie posiada ściśle określonego sposobu zarobkowania.

Sprawa ta przecież komplikuje się z innej strony. Wielu Żydów, którzy wyjechali z Polski do Ameryki,

nie jest obywatelami polskimi, lecz są to uchodźcy z Rosji, którzy na podstawie specjalnej umowy często wyjeżdżali za dokumentami, wystawionymi przez władze polskie.

Rozbudowa miast polskich

Ale roboty prowadzą firmy zagraniczne

W skutek uzyskanych przez poszczególne miasta kredytów na roboty miejskie, posuwają się różnie naprzód prace w Lublinie, Radomiu, Piotrkowie i Czystochowie.

W miastach tych prowadzone są roboty kanalizacyjne wodociągowe — a w Radomiu i Piotrkowie pozatem przewidziana jest budwa rzeźni i hal rynkowych. W ciągu 1926 ro-

ku prace te mają zostać wykonane.

Niestety jednak roboty prowadzone są przez firmy zagraniczne, bowiem miasta polskie zależne są od kredytów zagranicznych. Ma to tylko ten pociągający objaw, że zatrudnieni są robotnicy polscy i zakupowane są polskie materiały budowlane.

Z giełdy zbożowej i rynku warszawskiego

Na wczorajszej giełdzie zbożowo-towarowej zaofiarowanie zbóż było dostateczne. W transakcjach konkretnych sprzedawano żyto wagi 116 int. po 22 zł., za żyto 118 f. żądano 23 zł. — franko Warszawa za jeden kwintal. Na pszenicę popytu nie było, skutkiem czego cena spadła do 39 zł. za kwintal franko stacja załadowca.

Na rynku jajczarskim wzmożony

eksport wywołał zmniejszenie dowozów do stolicy, co podniosło cenę o 5 zł. na jednej skrzyni (1440 szt.) wynoszącej obecnie 185 zł. Na rynku mięsnym Kasa Targowa zanotowała ubój: bydła — 579 szt. po cenie 85 do 90 gr., cieląt 117 po 1.10 zł., nierogacizny — 736 szt. po 1.50 do 1.90 zł. — wszystko za jeden klg. żywej wagi w hurcie.

Walka z lichwą

Z drobnymi lichwiarzami walczymy, kiedy się doberzemy do wielkich?

W lutym r. b. oddział walki z lichwą kom. rządu przesłał do instancji sądowych 305 spraw z oskarżenia o przekroczenie

ustawy o zwalczaniu lichwy, oraz ukarał za także przekroczenia grzywnami w drodze administracyjnej 82 osoby.

Walne zebranie akcjonariuszy Banku Polskiego

Dziś odbędzie się zwyczajne walne zebranie akcjonariuszy Banku Polskiego. Zebraniu przedstawi się bilans dochodów i rozchodów Banku, a następnie dokonane zostaną wybory 4 czł. Rady Nadzorczej na miejsce

tych, którzy w drodze losowania z Rady ustąpił: Ustąpił mianowicie pp. Chrzanowski, Rybarski, Zychliński i Falter. Według wszelkiego prawdopodobieństwa będą oni ponownie wybrani.

Celne postulaty niemieckie

Rząd rozważa je skrupulatnie w porozumieniu z przemysłem
Narada w M-stwie P. i H.

W dniu 8 b. m. pod przewodnictwem Wiceministra Przem. i Handlu, Dr. Doleżala, odbyła się w M-stwie P. i H. narada ministerjalna w sprawie ustalenia postulatów sfer gospodarczych polskich w związku z żądaniami

niemieckimi co do obniżki cel.

Wyniki narady, z natury rzeczy poufne, zostaną zakomunikowane delegacji polskiej w Berlinie jako stanowisko Polski w tych rokowaniach.

Z życia Stołpców

Koleje — kolejarze
MARNOWANIE GROSZA
PUBLICZNEGO.

Mówi się dużo o konieczności oszczędności w gospodarce państwowej a przez to i o potrzebie redukcji pracowników państwowych. Tymczasem mamy tu do zanotowania fakt świadczący nie tylko o braku oszczędności, ale nawet przyczyniający skarbowi poważne straty.

Pierwszego lutego władze kolejowe skasowały na dworcu w Stołpcach elektrownię, odsyłając ją do Brześcia. Zaprowadzono pięć dużych lamp naftowo-żarowych, kilkadziesiąt pokojowych lamp naftowych. Tymczasem lampy naftowo-żarowe na drugi dzień zgasyły...

Stołpce są stacją graniczną, przechodzi międzynarodowy kurjer. A tu ciemno!... Dwudzieste go szóstego lutego sprowadzono elektrownię... Taki kontredans spowodował stratę kilku tysięcy złotych. — A to wszystko przez nieprzewidujące i nieobmyślane zarządzenia władz przy biurku.

ZEBRANIE ZWIĄZKU KOLEJARZY.

Dnia 7 marca w Stołpcach odbyło się ogólne zebranie członków Związku Kolejarzy Z. Z. P. Prócz omówienia miejscowych bolączek, jak na przykład — braku pomocy lekarskiej na miejscu, częstego przerzucania pracowników z miejsca na miejsce, braku mieszkań i t. d., zebrani po referacie przedstawiciela Zarządu Okręgowego z Wilna, przyjęli następujące wnioski: żądają zmiany ustawy obniżającej pobyty pracowników państwowych, podjęcia natychmiastowej walki z drożyzną i spekulacją, wniesienia do Sejmu pragmatyki służbowej, załatwienia ustawy emerytalnej dla nieetatowych, ustaw o kolejowych kasach chorych, o komisjach dyscyplinarnych, zabezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków oraz wypłacania dodatków nocnych dla wszystkich pełniących nocną służbę, wydania umundurowania pełniącym zewnętrzną służbę i wypłacania dodatku mieszkaniowego dla dziennie płatnych. — Następnie zebrani wybrali nowy Zarząd w następującym składzie: prezes — Ziemięwicz, wiceprezesi — Szatkowski i Zaremba, sekretarz — Rytel, skarbnik — Toczko i członkowie — Tarando, Mankiewicz, Jawoszek i Hoffman. S.

Jarmark na konie

Konie robocze w cieniu

W dniach 23, 24 i 25 lutego odbył się w Skaryszewie (ziemia Radomska) wielki doroczny jarmark na konie. Na jarmark przybyło wielu kupców zagranicznych, którzy dokonali szeregu transakcji eksportowych na konie robocze. Sprzedano tą drogą kilkaset sztuk koni...

Ceny za sztuki 4 — 5 letnie osiągnęły do 700 zł.

Najsmutniejsza ze statystyk

Straszne pokłosie
bezrobocia i nędzy

Według danych statystycznych — w styczniu r. b. targnęło się w Warszawie na swe życie 100 osób, — w lutym 90.

W 95 proc. wypadków przyczyną zamachów był brak środków do życia.

Wszelkie komentarze są tu zbyteczne.

Całe społeczeństwo do walki z gruźlicą

Z groźnym wrogiem szerokich mas walczyć
trzeba systematycznie

W celu wciągnięcia szerokich warstw ludności do społecznej walki z gruźlicą — Min. Spraw Wewn. zastrzegło

trzecią sobotę i niedzielę kwietniową każdego roku, jako dni propagandy przeciwgruźliczej.

W te dni urządzane będą na obszarze Rzeczypospolitej przez T-wa przeciwgruźlicze: zbiórki uliczne, sprzedaż specjalnych nalepek, odczyty, pogadanki, zabawy dochodowe, mające na celu

zainteresowanie mieszkańców temi zagadnieniami i zdobycie środków na ich realizowanie.

Jednocześnie

Zarządy Kas Chorych otrzymały polecenie

jaknajdalej idącego

wyodrębniania w przychodniach chorych gruźliczych

od innych, co ma na celu zwalczanie rozszerzania się gruźlicy.

Nareszcie!

Dotychczasowa plaga podatników została
usunęta

Nie wolno zabierać mebli za zaległe podatki

Istną plagą dla zalegających z podatkami był istniejący dotychczas system wywożenia z mieszkań i biur mebli do składów rządowych.

Nie dawało to konkretnych korzyści skarbowi, a

pozbawiało częstokroć warsztatu pracy

właścicieli biur handlowych, zaś domy prywatne najniezbędniejszych sprzętów.

Obecnie rozporządzeniem władz skarbowych

system ten został zmieniony i ruchomości mogą być tylko zaopatrywane w odpowiednią pieczęć

i polecane opiece bądź samego właściciela, bądź zaufanej osoby.

Zwózka mebli do składów rządowych dopuszczalna jest jedynie w wypadkach skonstataowania złośliwości

w niepłaceniu podatków przez obywateli, którzy niezbędna na podatki gotówkę posiadają.

A to co p. Pacanowski?

Aptekarz czy krzyżak?

Otrzymujemy list, który dla przedstawienia sprawy przytaczamy w całości. Zdumiewamy się brakiem kultury, a raczej nadmiarem „kultury pruskiej” p. Pacanowskiego.

Wypadek ten niczem usprawiedliwić się nie da: podnieść rękę na kobiety — tego polak nie czyni...

Red.

Sz. Panie Redaktorze!

Będąc zatrudniona w charakterze pom. aptekarskiej w aptece p. Z. Pacanowskiego w Ostrzeszowie — Wlkp. pracowałam najsumienniejsze dwa lata, wywiązując się rzetelnie ze swych obowiązków.

W dniu 24-go grudnia 1925 r. na prośbę moją puszczania mnie o godz. 6-jej wieczór do domu

dla spożycia wieszki wigilijnej wraz z rodziną swoją, zostałam znieważona czynnie przez aptekarza p. Pacanowskiego, wymiarem mi policzka.

Opuściłam niezwłocznie posadę i skierowałam powyższą sprawę na drogę sądową.

Lecz obecnie korzystam z jedynego pisma w kraju, które nie waha się potępić haniebne uczynki bez względu na to, z czyjej pochodzą strony, podaje więc powyższy fakt do oceny opinii publicznej.

Proszę przyjąć wyrazy prawdziwego poważania

Michalina Białecka.

Ostrzeszów.

Z BOISK SPORTOWYCH.

Jednocześnie z nadchodzącą wiosną zaczyna się coraz żywsza krzątania wśród braci sportowej.

Maluczek, a amator widowisk sportowych będzie się musiał każdej niedzieli grubo zastanowić nad wyborem meczu, czy też innej imprezy, którą warto oglądać.

I tak w stolicy dnia 13 b. m. na boisku Legii — odbędzie się o godz. 13 mecz o mistrzostwo rezerw. Varsovia II — Korona II, zaś o godz. 15 Varsovia — Korona o mistrz. kl. A.

W niedzielę w Agrykoli o godz. 13 Legia II — Warszawianka II, zaś o godz. 15 ciekawe spotkanie Legia — Warszawianka o mistrz. kl. A.

Polonia gra w dniu 14 b. m. w Radomiu z Czarnymi o mistrz. kl. A.

W Krakowie, w dniu 13 b. m. rozpoczynają się rozgrywki o mistrzostwo klasy A. Krak. O.Z.P.N.

W dniu 13 b. m. odbędzie się sensoryjny mecz dwóch żydowskich zespołów Makabi — Jutrzenka, w dn. 14 b. m. Cracovia — Wawel, zaś tegoż dnia w Bielsku Wisła — B.B.S.V.

W Poznaniu w dniu 4 kwietnia o godz. 12.30 Poznański OZLA organizuje doroczny bieg na przełaj o puchar wędrowny „Kurjera Poznańskiego”. Dotychczas doroczna ta impreza odbywała się po ulicach miasta, a obecnie zmieniona została na bieg na przełaj. Trasa wynosić będzie około 4 km. Zapisy do dnia 31 b. m. w sekretarjacie POZLA (ul. Ratajczaka 11a).

Jak z tego widać repertuar jest — dość obficie zapewniony.

Uwzględniając zaś, że jest to początek — trudny, jak zawsze, należy przypuścić, że sezon tegoroczny ciekawszy będzie niż zeszły.

Uczczenie pamięci wiceprezydenta śp. Józefata Jankowskiego przez toruńską Radę miejską.

W ubiegłą środę 10 bm. odbyło się zebranie Rady miejskiej. Po zagajeniu przewodniczący p. Antczak wygłosił przemówienie, poświęcone pamięci zmarłego wiceprezydenta śp. Jankowskiego. Przemówienia tego Rada miejska wysłuchała stojąc.

P. przewodniczący powiedział mniej więcej co następuje:

„Proszę Panów! Oto piszemy w tej chwili do historii naszego grodu kartę o treści bardzo smutnej — kartę żalobną.

Piszemy ją z sercem przepelnionem serdecznym żalem, bo treścią tej karty jest uczczenie pamięci jednego z pierwszych gospodarzy naszego grodu — drogiego nam wszystkim wiceprezydenta miasta śp. Józefata Jankowskiego, który w ubiegłym tygodniu nas na zawsze pozbawił.

Niemia w gronie naszych obywateli nikogo, ktoby — zetknąwszy się z Nim, gdy przebywał z nami — nie powziął dla Jego pracy szacunku i poważania.

Pragniemy Go uczcić szczerem żalem — w imieniu całego toruńskiego obywatelstwa. Spoglądając na miejsce przez niego zajmowane w niniejszej sali, będziemy zawsze wspominali Jego czcigodną postać, która będzie nam wzorem pracy obywatelskiej. Odczuwając obecność ducha Jego wspominać będziemy Jego zasługi. Jego gorącą miłość Ojczyzny, wyczerpującą siły życiowe pracę na rzecz grodu naszego, bezinteresowną usłużność dla każdego i ukochanie wszystkiego, co toruńskie.

Pamiętać będziemy, że był on szczególnie opiekunem najbardziej potrzebujących naszego miasta, którzy w Nim stracili swego ojcownika.

Cześć Jego świetlanej pamięci i Jego imieniu!

Na znak żaloby zamykam posiedzenie na przeciąg 5 minut.

Nastąpiła przerwa 5 minutowa. Dalszy ciąg sprawozdania z zebrania Rady miejskiej podamy w jutrzejszym numerze.

W sprawie podatku od światła na rzecz bezrob.

Niezrozumiały brak zrozumienia dla potrzeb Komit. pom. bezr.

Jak się dowiadujemy, uchwalony podatek od światła na bezrobotnych miasta Torunia w obliczeniu elektrowni i gazowni wynosi na styczeń br. 5012 zł. Z tego zdołano dotychczas zainkasować kwotę 3500 zł., które elektrownia i gazownia przekazały Komitetowi Obyw. niesienia pomocy bezrobotnym.

Dowiadujemy się również, że o ile podatek ten za styczeń płacili chętnie wszyscy płatnicy, to przy regulowaniu rachunków za miesiąc luty poszczególni płatnicy opierają się i podatku tego płacić nie chcą. Świadczy-

łoby to o niebardzo wielkim zrozumieniu potrzeb ofiar bezrobocia.

Mamy nadzieję, że większość obywatelstwa w zrozumieniu trudnych warunków w jakich znajdują się rodziny bezrobotnych, nadal swoje podatki na rzecz bezrobotnych płacić będzie, zwłaszcza dla tego, że Komitet nie wydaje z zebranych funduszy żadnych gotówkowych zapomóg, lecz stwarza tylko warsztaty pracy i pracę tą w miarę swych funduszy opłaca.

KRONIKA

Marzec
12
Piątek

Czwartek
Konstant.
Piątek
Grzegorza W.
Sobota
Rozyny

— Co grają w teatrze. Dziś w czwartek po raz 6ty „Aida”. W partii tytułowej wystąpi gościnnie primadonna opery warszawskiej Hanna Skwarecka, obdarzona pięknym sopranem dramatycznym o niebywałej sile głosu.

W piątek po raz ostatni „Madame Butterfly”.

W sobotę premiera przepięknej operetki „Miłość cygańska”.

— W piątek 12 bm. o godz. 6 wieczorem odbędzie się w wielkiej sali Parku Wiktorji posiedzenie Ligi Katolickiej parafii NMP. w Toruniu.

Program: 1) chór; 2) powitanie przez prezesa diecezjalnego i ukonstytuowanie przewodnictwa zebrania; 3) przedstawienie zasadniczych punktów statutu i wybór zarządu; 4) deklamacja; 5) referat O. Dominika; 6) przyjęcie rezolucji; 7) przemówienia członków; 8) pieśń i zakończenie. — Wstęp wolny.

— Związek Towarzystw w Toruniu zawiadamia na prośbę Pomorskiego Uniwersytetu Powszechnego, że w piątek 12. bm. o godzinie 7 i pół wieczorem wygłosi prof. Jan Grabowski w auli Gimnazjum męskiego wykład na temat: „Co teatr polski powinien dać Pomorzu”. Wstęp 1 zł., 50 gr. dla młodzieży szkolnej 20 gr.

— Aresztowano wzgl. tymczasowo przytrzymano: 3 młodych mężczyzn za włóczęgostwo, 1 osobnika za kradzież i 2 pijaków.

— Obłowili się. Do stajni p. Schmidt (Waldowska 21) włamali się złodzieje i skradli 6 gęsi. 2 gęsi porzucili przy dworcu Toruń-Mokre — widocznie łup zbyt im ciężki.

— Narzędzi ślusarskich, za ok. 45 zł., skradziono z tut. elektrowni. Sprawcę wykryto w osobie J. W. z Torunia.

— Najście domu. Dnia 9 bm. o godz. 18,30 wtargnął niejaki J. L. do mieszkania St. B. (ul. Podgórna 34a), gdzie odgrażał się nożem. Osobnikiem zajęła się policja.

Podobna napaść miała miejsce w dniu 8 bm. w pewnym mieszkaniu przy ulicy Grudziądzkiej. Tutaj było dwóch napastników, z których jeden nożem zranił mieszkańca, drugi zaś odgrażał się bronią palną. Także tym wypadkiem zainteresowała się policja.

STAWKI. Wynik wyborów do Rady gminnej. Zachodziły podobno nieprawidłowości. 7 bm. odbyły się wybory do Rady gminnej. Przy wyborach wysunięto dwie listy — listę 1 była listą sołtysa p. Uskiego, wielkiego przyjaciela Niemców, na tej też liście postawiono 4 Niemców — dwóch władających językiem polskim a dwóch nieznających języka polskiego. Dzięki wpływom i szalonej agitacji ze strony p. U. wybrano z list I. na 20 radnych 11, tak że wszystkich 4 Niemców wybrano do Rady gminnej. Agitacja sołtysa nie ograniczała się tylko do

obywateli świeckich; krewny p. U. zaniósł nawet kartki z nr. 1 do zakonu OO. Redemptorystów, agitując, by i Ojcowie zakonnicy głosowali na Niemców.

Sam akt wyborów nie odbył się bez nacisku ze strony sołtysa. P. U. posadził mianowicie przy stole wyborczym niewiastę ok. 19letnią, która prawdopodobnie miała za zadanie baczyć na oddawane koperty. Koperty te bowiem były podobno z tak cienkiego papieru, że z łatwością można było stwierdzić, jak kto głosował. Ponieważ zaś w Stawkach jest dużo biednych obywateli, a p. Uske prowadzi sklep spożywczy, zdarza się więc, że korzystają z kredytu u p. U. Nie chcąc więc narazić się na utratę kredytu, niezawodnie głosowali na listę, za którą agitował p. U.

List 2 z której kandydowali sami tylko Polacy, zdobyła 9 mandatów. Była to pierwsza walka wyborcza do Rady gm. w Stawkach. Jest nadzieja, że w przyszłości wobec zespolenia się ludzi pracy w filji NPR. — wpływy p. U. osłabną.

Wyborca.

WĄBRZEŹNO. Wybory uzupełniające do Sejmiku Powiat. Wybory do Sejmiku Powiat. w I. okręgu wyborczym zostały przez tut. Wydział Powiat. unieważnione. Ponowne wybory w tym okręgu odbędą się w najbliższym czasie. Okręg I. składa się z obwodów wójtowskich: Jarantowice, Stanisławki, Król. Nowawies, Nielub, Płużnica i Przydwórz, z gmin wiejskich: Jarantowice Stanisławki, Cymbark, Pieńki, Ostrowo, Buczek, Łabędź Uciąż, Trzciano, Szczero Sługi, Sicienek, Michalki, Król. Nowawies, Płużnica, Czaple; obszarów dworskich: Orłowo, Buk, Sito, Wronie; Trzcianek, Mgowo, Gziki, Nielub, Makwałd, Przydwórz, Bartoszewice, Sosnowka.

LUBICHOWO, pow. starogardzki. Zwycięstwo NPR. przy wyborach do Rady gminnej. W niedzielę 7 bm. odbyły się tu wybory do Rady gminnej; rezultatem był następujący: Lista 1 (włoszanie) 6 radnych; lista 2 (chadeki) 1 radnego; lista 3 N. P. R. 14 kandydatów. Cześć wam robotnicy lubichowscy — spełniście godnie wasz obowiązek przy wyborach tak do Sejmiku powiat, jak i obecnie do Rady gminnej. Enerpowiec.

ŁÓDŹ. Między niebem a ziemią. W pewnej fabryce otrzymał robotnik Antkiewicz zlecenie dokonania reparacji komina wysokości 50 m. Gdy A. dobiegł niemal szczytu komina,

załamało się nagle rusztowanie. Antkiewicz z pewnością byłby postradał życie, lecz uratowała go przytomność umysłu. W ostatniej chwili chwycił za poręczochron i na nim zawisł między niebem a ziemią. Po 5 minutach zjawila się straż pożarna i uratowała Antkiewicza z przykrego położenia. Poranionego ciężko przez spadające z komina odłamki cegieł i kawałki rusztowania, opatrzyło pogotowie ratunkowe.

PUCK. Wskutek zacczadzenia o mało nie utracił życia porucznik lotnik Podolski, w którego mieszkaniu ordynans zbyt wcześnie zamknął silnie napałony piec. Gdy wyważono drzwi porucznik dawał jeszcze słabe znaki życia. Zdołano go szczęśliwie docucić.

— Podobny wypadek wydarzył się tu pewnej młodej dziewczynie, która, udając się na spoczynek, pozostawiła w pokoju żelazko do prasowania z tlejącymi węglami. Byłaby się wskutek tego zacczadziła wraz z śpiącą w tym samym pokoju towarzyszką.

R Ó Z N E.

— Podania (wnioski) bezrolnych i matorolnych w sprawie nadania ziemi są wolne od opłaty stempłowej. Postanawia to 23 kwietnia 1923 r. par. 6 punkt 17 (Dziennik Ustaw nr. 44 poz. 208). Osoby, które nie podlegają opłacie stempla — winny na podaniu zaznaczyć „wolne od opłaty stempłowej” i powołać się na wyżej podaną ustawę.

— Regulowanie cen zboża, mięsa, odzieży i obuwia. Z dn. 24 lutego weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 10 lutego o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz odzieży i obuwia przez wyznaczenie cen (Dz. U. R. P. nr. 18-26 poz. 101). W myśl powyższego rozporządzenia zarządy gmin miejskich (ewentualnie wiejskich) po wysłuchaniu opinii Komisji do badania cen, złożonej w równej liczbie z jednej strony reprezentantów rolnictwa, przemysłu i handlu, z drugiej strony ze spożywców, mogą wyznaczać ceny na mąkę, pieczywo, mięso, słoninę, smalec i wyroby rzeźnicze oraz na odzież i obuwie (z wyjątkiem obuwia i odzieży, wykonanego bezpośrednio na zamówienie) i to na zasadzie kosztów wymiany, o ile tego potrzeba dla zapobieżenia przeciwdziałania zwyzce cen. Komisja dla badania cen głosować ma co do wysokości cen przynajmniej w obecności 2

członków komisji i to po jednym z grupy wytworców (kupców) i spożywców. Uchwały zapadają większością głosów, przyczem komisja może wezwać rzeczoznawców. W ciągu dwóch dni od wiadomości publicznej najpóźniej w ciągu następnego doby. Ogłoszone ceny będą obowiązywać od dnia następnego po ogłoszeniu i winny być ujawnione we właściwych przedsiębiorstwach handlowych. Winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych lub nieujawnienia tych cen będą karani przez władze administracyjne aresztem do 6 tygodni i grzywną 10 000 zł. lub jedną z tych kar z karą może być połączona konfiskata przedmiotów, do których odnosi się czyn karygodny. Władze administracyjne przed wydaniem orzeczeń karnych powinny w każdej sprawie wysłuchać opinii Komisji do badania cen.

Komunikat powyższej treści rozesłał Związek Tow. Kupieckich na Pomorzu. W interesie konsumentów leży, aby komisje badania cen jaknajprędzej powstały. Wdzięczne pole działania mają tutaj organizacje robotnicze i urzędnicze, mogące przez udział swych przedstawicieli w odnośnych komisjach przyczynić do unormowania cen na artykuły pierwszej potrzeby.

Rzeczy ciekawe.

300 000 ślepych w Europie.

Według najnowszej statystyki, sporządzonej przez trzech lekarzy okulistów, dwóch Berlińczyków i jednego Wiedeńczyka, Europa liczy okragło 300 000 ociemniałych. Najwięcej ociemniałych posiada Rosja i Bałkany, gdzie choroby oczu wskutek zaniedbania są bardzo powszechne. Kraje, w których ludność mówi po niemiecku, posiadają według wspomnianej statystyki 37 tysięcy ociemniałych. Europa zatem liczy 300 tysięcy osób, które nie mogą widzieć słońca, otoczenia, twarzy swoich bliskich.

Wezwanie!

GO ROBI PRAWDZIWI PRZYJACIEL NASZEGO PISMA? Płaci regularnie abonament! Ogłasza się tylko u nas! Przy zakupach powołuje się na nasze ogłoszenia! Jeżeli mieszka na prowincji — pisuje korespondencje!

Nakładem Drukarni Robotniczej W. Pawlak i Spółka w Toruniu. Redaktor naczelny: A. Antczak. Redaktor odpowiedzialny: M. Musiał.

Obwieszczenie.

Niniejszem wzywa się wszystkie przedsiębiorstwa i osoby, które przechowują gazy zgęszczone i skroplone oraz trudnią się ich wysyłką i sprzedażą, by w przeciągu 14 dni zgłosili piśmiennie odnośne naczynia (butle), które nie były poddane badaniu w Urzędzie Policijnym Ratusz I. pokój 27.

Niestosujący się do powyższego wezwania pociągnięci zostaną do odpowiedzialności. Grudziądz, dnia 6. marca 1925 r.

Prezydent miasta w z. (—) Krob ski.

Mieszkanie 4-5 pokojowe

z wygodami poszukuje. Zapłacę czynsz za rok z góry. — Oferty pod A. 100 do eksp. niniejszego pisma.

Ładne mieszkanie

w śródmieściu, 3 pokoje z łazienką, z meblami zaraz do oddania. Of. do Adm.

Polecam Uwaga!

prima angielskie matiasy 35 gr. śledzie wędzone śledzie solone i marynowane w puszkach i luzno I-a szprotki, piklingi jak i sery pełnotłuste, szwajcarskie, tyłzyckie i rozmaite inne gatunki po bardzo niskich cenach Jan Jankowski Szewaka 22 Telefon 852

Na najdotkliwsze nogi, wykonuje obuwie wszelkiego rodzaju w zakresie ortopedji. Wykonuje szybko, solidnie po cenach bardzo umiarkowanych, roboty wykończone jakoteż towar wydaje pod gwarancją

firma Stefan Rosiński Toruń, ul. Prosta 23

Zapałki p. 60 gr. soda 10 gr.

Najlepsze stare mydła i wszelkie mydła do prania po bardzo niskich cenach poleca

Araczewski nar. Chelmska przy Rynku